

Scenariusz lekcji do filmu: „Bajki dla potłuczonych”

Nagranie filmu: <https://youtu.be/jybHmMdSeOw>

Zwiastun scenariusza: <https://youtu.be/m5yiD6Jn0dU>

Autorzy scenariusza: Aleksandra Kołcz i Przemysław Walkowiak

Temat zajęć: „W krzywym zwierciadle - o komizmie w sztuce i w życiu.”

Grupa wiekowa: uczniowie klas 6-8 szkoły podstawowej.

Czas realizacji: 3 godziny lekcyjne

Zagadnienia edukacyjne:

- rodzaje komizmu w tekstach kultury,
- znaczenie humoru i ironii w odbiorze rzeczywistości.

Cele operacyjne:

uczeń/uczennica/uczestnik zajęć:

- potrafi rozpoznać i nazwać rodzaje komizmu (komizm słowny, sytuacyjny, postaci),
- wskazuje elementy ironiczne w spektaklu,
- analizuje funkcję humoru w komentowaniu rzeczywistości.

Formy i metody pracy:

- praca zbiorowa, w grupach i indywidualna,
- burza mózgów,
- notatka refleksyjna,
- rozmowa kierowana,
- mini-debata,

Materiały dydaktyczne:

- projektor i dostęp do internetu (w celu odtworzenia spektaklu)
- karta obserwacji (załącznik 1) i „bilet wyjścia” (załącznik 2)
- karteczki samoprzylepne

Wprowadzenie do spektaklu:

„Bajki dla potłuczonych” to humorystyczne, przewrotne reinterpretacje znanych motywów baśniowych. Aktorzy przez cały czas znajdują się na scenie — raz jako bohaterowie, raz jako rekwizyty, tworząc żywą, zmienną scenografię. Barwne chusty pełnią funkcję kostiumów, przestrzeni i rekwizytów. Gra na skrzypcach stanowi nie tylko przerywnik pomiędzy bajkami, ale dynamiczne tło. Zestawienie jej z towarzyszącymi jednej z bajek dźwiękami kazoo tworzy kontrast, który potęguje komiczny efekt.

Informacje o spektaklu:

reżyseria: Aleksandra Kołcz i Przemysław Walkowiak

scenariusz: opracowany na podstawie tekstów Władysława Sikory, Dariusza Kamysa, Joanny Kołaczkowskiej (kabaret Potem) i Mateusza Tritta

scenografia: zespół

choreografia: zespół

opracowanie muzyczne: Nina Schwarz i Witold Tritt

Przebieg zajęć

Lekcja I

1. Wprowadzenie.

Krótką burza mózgów:

- Z czym kojarzy wam się humor?
- Czy śmiech zawsze jest czymś dobrym?

(5 minut)

2. Rozdanie kart obserwacji (załącznik 1) i obejrzenie spektaklu.

(35 minut)

3. Ewaluacja.

Rundka bez przymusu (chętni uczniowie kończą zdania z karty obserwacji):

- Najbardziej rozbawiło mnie...
- Największym zaskoczeniem dla mnie było...

(5 minut)

Lekcja II

1. Wprowadzenie.

Uczniowie zastanawiają się, co rozbawiło ich w spektaklu – odpowiedzi zapisują na samoprzylepnych karteczkach i przyklejają je na tablicy. Nauczyciel, śledząc to, co się pojawia, naprowadza ich tak, by wśród odpowiedzi znalazły się zarówno sytuacje, jak i postaci czy wypowiedzi lub gry językowe.

(10 minut)

2. Przedstawienie (dla ósmoklasistów powtórzenie) rodzajów komizmu:

- komizm słowny – zabawne wypowiedzi, gry językowe
- komizm sytuacyjny – zaskakujące, śmieszne zdarzenia
- komizm postaci – przerysowani bohaterowie.

(5 minut)

3. Rozpoznawanie rodzajów komizmu.

Uczniowie pracują w trzech grupach, analizując spektakl pod kątem różnych rodzajów komizmu:

- grupa pierwsza – komizm słowny
(np. „To będziesz królową. Kuchnia będzie twoim królestwem.”)
- grupa druga – komizm sytuacyjny
(np. gdy Śpiąca Królowna widzi swego wybawiciela, stwierdza, że za krótko spała i zasypia z powrotem)
- grupa trzecia – komizm postaci
(np. Królewicz Fredek).

Każda grupa wyszukuje w spektaklu jak najwięcej przykładów do przypisanego jej rodzaju.

Uwaga: Jeśli klasa jest liczna, można utworzyć sześć grup – wtedy dwie grupy będą szukały tego samego rodzaju komizmu.

(15 minut)

4. Prezentacja wyników pracy poszczególnych grup.

(10 minut)

5. Ewaluacja.

Nauczyciel zbiera z tablicy samoprzylepne karteczki i dzieli tablicę na trzy części, wypisując rodzaje komizmu. Każdy uczeń otrzymuje 2-3 losowo wybrane karteczki i przykleja je na odpowiedniej części.

(5 minut)

Lekcja III

1. Wprowadzenie.

Nauczyciel objaśnia, czym jest ironia. Uczniowie podają przykłady z życia codziennego. Z ironią mamy do czynienia wtedy, gdy ktoś mówi coś, ale tak naprawdę ma na myśli coś innego, najczęściej przeciwnego. Ironię rozpoznajemy po tonie głosu czy kontekście sytuacyjnym, a nie po samych słowach. Na przykład gdy pada deszcz i jest zimno, a ktoś mówi: „Świetna dziś pogoda na plażę.”

(10 minut)

2. Przykłady ironii w spektaklu – praca w parach.

Uczniowie w parach wybierają sobie jedną z bajek zaprezentowanych w spektaklu i szukają w niej przykładów ironii – zapisują swoje spostrzeżenia.

- „Księżę Fredek na groszku” (2:07)
np. „Jesteś bardzo wszechstronny, Fredek.”
- „Królewna Śnieżka” (8:00)
np. „Wspomóżcie biedną królewską sierotę, co chodzi w złotych łachmanach.”
- „Czerwony Kapturek” (12:20)
np. „Bo ja jestem babcia do orzechów.”
- „Jaś i Małgosia: (22:00)
np. „Wreszcie jakieś znajome miejsce.” (gdy dzieci się zgubiły i chodziły w kółko)
- „Śpiąca Królewna” (28:05)
np. „Zorganizował zatem przyjęcie, by uczcić swoje (...) szczęście.”

(15 minut)

3. Czy ironia jest czymś dobrym czy złym? Mini-debata.

Uczniowie dzielą się na dwie grupy: jedna broni tezy, że ironia jest dobra, druga, że jest zła. Na zmianę podają argumenty, próbując przekonać oponentów.

Wniosek: Ironia jest narzędziem – sama w sobie nie jest ani dobra, ani zła. Może być użyta żartobliwie, z sympatią i stać się formą zabawy, może być oznaką dystansu do siebie (autoironia), ale może też służyć manipulacji czy wyśmiewaniu innych, stać się formą agresji, nawet jeśli nie widać tego na pierwszy rzut oka. To od nas zależy, czy i jak jej użyjemy.

(10 minut)

4. Ewaluacja – podsumowanie cyklu.

Uczniowie wypełniają „bilet wyjścia” (załącznik 2).

(5 minut)

Załącznik 1

KARTA OBSERWACJI		KARTA OBSERWACJI	
Rozbawiło mnie...	Zaskoczyło mnie...	Rozbawiło mnie...	Zaskoczyło mnie...
KARTA OBSERWACJI		KARTA OBSERWACJI	
Rozbawiło mnie...	Zaskoczyło mnie...	Rozbawiło mnie...	Zaskoczyło mnie...

Załącznik 2

.....
BILET WYJŚCIA

Humor i komizm mogą sprawić, że
Najłatwiej mi rozpoznać komizm
Ironia może być sposobem na
Śmiejemy się, ale tak naprawdę chodzi o

.....
BILET WYJŚCIA

Humor i komizm mogą sprawić, że
Najłatwiej mi rozpoznać komizm
Ironia może być sposobem na
Śmiejemy się, ale tak naprawdę chodzi o

.....
BILET WYJŚCIA

Humor i komizm mogą sprawić, że
Najłatwiej mi rozpoznać komizm
Ironia może być sposobem na
Śmiejemy się, ale tak naprawdę chodzi o

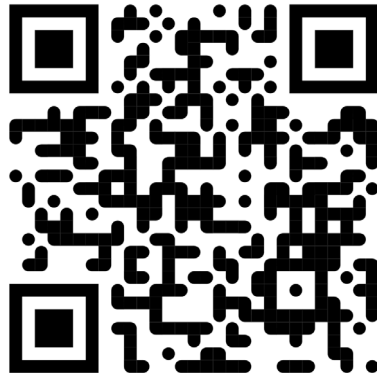
.....
BILET WYJŚCIA

Humor i komizm mogą sprawić, że
Najłatwiej mi rozpoznać komizm
Ironia może być sposobem na
Śmiejemy się, ale tak naprawdę chodzi o

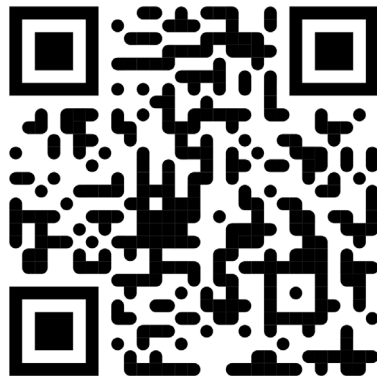
.....
BILET WYJŚCIA

Humor i komizm mogą sprawić, że
Najłatwiej mi rozpoznać komizm
Ironia może być sposobem na
Śmiejemy się, ale tak naprawdę chodzi o

Nagranie spektaklu:



Zwiastun scenariusza:



Lekcja z 
na XX edycję
Festiwalu Dzień Dobry Sztuko

Zadanie publiczne sfinansowano ze środków
Samorządu Województwa Wielkopolskiego



Lekcja z 

Wszelkie autorskie prawa majątkowe zastrzeżone dla Poznańskiej Fundacji
Artystycznej